

Utbildningsinspektion i Norrtullskolan Förskoleklass, grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	8

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Norrtullskolan den 20–22 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Eksjö kommun och Norrtullskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Norrtullskolan intervjuades rektorn, representanter för elever i alla årskurser, elevrådet, brukarrådet, kamratstödjare, representanter för förskoleklassens och grundskolans lärare, skolsköterska, skolkurator, specialpedagoger, fritidspedagog samt representanter för föräldrar och övrig personal. Inspektörerna besökte lektioner i alla klasser, förskoleklassen och skolbarnsomsorgen. Även andra

iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Norrtullskolan	Antal elever
Förskoleverksamhet inklusive familjedaghem	52
Skolbarnsomsorg	100
Förskoleklass	25
Grundskola	230

Norrtullskolan ligger i Eksjö tätort. Skolan har cirka 10 procent barn med utländsk bakgrund.

Skolbyggnaden är från 1950-talet men tillbyggd i omgångar. På skolgården ligger en idrottshall. Skolan har en inspirerande skolgård för lek och olika aktiviteter.

Verksamhet i rektorsområdet består av förskoleklass, fritidshem, fritidsklubb, och grundskola årskurs 1–6. Cirka en kilometer från skolan ligger förskolan Stocknäs som nyligen införlivats med rektorsområdet. I skolan finns så kallad förberedelseklass för till Sverige nyanlända elever. Förberedelseklassen hör organisatoriskt till en annan rektor, som tillika är rektor för modersmålsundervisningen i kommunen. Personal och elever är organiserade i arbetslag - förskoleklass, årskurs 1 och 4 i ett arbetslag, årskurs 2 och 5 i nästa och årskurs 3 och 6 i ett tredje. Den så kallade förberedelseklassen utgör ett eget arbetslag som samverkar med de andra.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Norrtullskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att Norrtullskolans verksamhet generellt är av god kvalitet. Skolan präglas av ett gott ledarskap med en rektor som håller sig väl förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och verkar för att utbildningen utvecklas. Skolan har god måluppfyllelse avseende normer och värden och eleverna känner sig trygga och trivs i allmänhet i skolan. Skolan har också god tillgång på bra läromedel och en väl fungerande skolbarnsomsorg. Vidare vill inspektörerna särskilt lyfta fram skolans engagerade arbete för elever i behov av särskilt stöd.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast måste åtgärdas.

- Studiehandledning på modersmålet ges inte till elever som behöver det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan når goda resultat i engelska, matematik och svenska men bör förbättra sina rutiner för uppföljning av resultaten i grundskolans samtliga ämnen.
- I ett mål- och resultatstyrt skolsystem är det av största vikt att elever görs medvetna om vilka övergripande mål som gäller.
- Elevernas individuella utvecklingsplaner bör förbättras så att en skriftlig sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen i alla ämnen blir möjlig.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Norrtullsskolans elever känner sig trygga och anser att det råder ett bra socialt klimat på skolan. De känner ingen osäkerhet att gå till skolan, utan trivs bra. Skolan gör regelbundet utvärderingar i form av enkäter som tar fasta på elevernas trivsel och psykosociala hälsa. Intervjuerna verifierar det goda resultatet.

Skolans värdegrundsarbete samt det förebyggande arbetet mot mobbning och kränkningar har gett gott resultat. Inspektörerna mötte genomgående artiga och trevliga elever med vårdat språk. Ingen förstörelse eller nerskräpning syntes. Personalen anser att eleverna är mycket trevliga och sköter sig bra även i matsalen, korridorerna och på skolgården - även om enstaka incidenter med svordomar elever emellan kan förekomma. Eleverna menade att språket de använder kanske kan uppfattas kränkande, men att de inte alls menar att kränka någon. Inspektörerna bedömer att eleverna på ett medvetet sätt reflekterar över sitt sätt att uttrycka sig men vill påpeka vikten av värdegrundsarbetet i detta avseende. Alla var ense om att det inte förekommer någon mobbning men däremot ibland bråk mellan elever.

Tabell 1. Resultatet av skolans arbete mot mobbning hämtad ur kvalitetsredovisningen för 2004/05.

	Vt -04	Ht -04	Vt -05
Antal mobbningsfall	2	3	0
Antal mobbade	6	5	0
Antal mobbare	2	3	0
Antal samtalsfall	11	13	26

Tabellen utgår från skolans egen mätning

Statistiken ovan visar på ett förbättrat resultat fram till 2005. Tabellen visar på fler samtalsfall och färre mobbningsfall, vilket personalen menar att det långsiktiga förebyggande arbetet innebär. Inspektörerna bedömer att arbetet med skolans värdegrund lett till förbättrat resultat men också att det fortsatta arbetet mot diskriminering och annan kränkande behandling bör fortsätta.

Ett prioriterat mål på skolan är att ge elever i behov av stöd den hjälp de behöver. Detta har ökat fler elevers motivation och lust att lära.

Vid Norrtullskolan följs elevernas kunskapsutveckling upp genom kommunens läs- och matematikdiagnoser i årskurs 2 och 3 samt genom de nationella ämnesproven i svenska, matematik och engelska i årskurs 5. Skolan har ingen samlad bild av elevernas kunskapsutveckling i grundskolans samtliga ämnen, men i elevernas portfolio finns dokumentation av vissa kunskapsresultat. Inspektörerna bedömer att skolan på ett tydligare sätt bör följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Flertalet av barnen i förskoleklassen kan läsa när de börjar grundskolan även om detta inte är ett mål.

Tabell 2. Andel elever som nådde målen på de nationella ämnesproven årskurs 5.

	Norrtullskolan			Eksjö		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Engelska	91 %	93 %	100 %	86,3 %	87,7 %	82 %
Matematik	96 %	95 %	100 %	87,6 %	88,2 %	83 %
Svenska	93 %	100 %	98 %	86,8 %	90,6 %	89 %

Tabellen utgår från kvalitetsredovisningen för 2005 samt skolans egna uppgifter

Norrtullskolans resultat har under åren hållit sig på en relativt hög nivå och har dessutom stärkts i de tre ämnena från 2004 till 2006. År 2004 hade fyra elever inte godkänt resultat i engelska. Skolan satte då in särskilt stöd och lät sedan eleverna göra om provet i årskurs 6 - då alla nådde målen. Generellt ligger Norrtullskolans resultat högre än resultaten i kommunen.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att Norrtullskolan har god måluppfyllelse avseende normer och värden. Elever känner sig trygga och trivs i skolan samt känner lust att lära. Skolan når goda resultat i engelska, matematik och svenska men bör förbättra sina rutiner för uppföljning av resultaten i grundskolans samtliga ämnen.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för skolformen.

Arbetsmiljö och inflytande

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Den 15 oktober 2006 trädde också bestämmelser i kraft som

innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp varje år. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling.

Vid inspektionsbesöket hade Norrtullskolan en gällande mobbningsplan. Planen kan inte anses motsvara en sådan likabehandlingsplan som den nya lagen kräver. Vid inspektionen fanns ingen gällande likabehandlingsplan men skolan höll på att upprätta en och denna var vid inspektörernas besök på remiss hos brukarrådet. Inspektörerna bedömer det som en brist att likabehandlingsplanen inte var upprättad och i aktivt bruk vid inspektionen.

På Norrtullskolan finns brukarråd för föräldrars och elevers information samt delaktighet i skolverksamheten. Brukarråden sammanträder tre gånger per termin och protokoll skrivs som information till övriga föräldrar. Brukarrådet består av representanter av föräldrar från varje klass samt elevråd, skolpersonal och rektorn. I rådet har diskuterats mobbningsstrategier, värdegrund men också den omorganisation som skall ske.

Eleverna anser att de får vara med och bestämma i skolan. Det finns cirka tio olika råd som elever, föräldrar och personal deltar i. I elevrådet deltar elever i årskurs 2–6. Rådet sammanträder en gång i månaden tillsammans med rektorn. Eleverna kan ta upp sådant som inte fungerar. Till exempel hade duscharna i idrottens omklädningsrum varit kalla men blivit bättre. Även undervisningen har de möjlighet att påverka. Eleverna kan till exempel bestämma vad de vill arbeta med och på vilket sätt de skall arbeta. Skolan utvärderar sitt arbetsmiljöarbete varannan månad genom enkäter som mäter elevernas trivsel.

Undervisning och utvärdering av lärandet

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner. Vid inspektionstillfället hade skolan upprättat individuella utvecklingsplaner för alla elever. I den individuella utvecklingsplanen enas elev, lärare och vårdnadshavare om målsättningen för närmaste halvår. De elever som kan skriver själva sammanfattningar som tar upp starka sidor men också sociala och kunskapsmässiga mål. Exempel på en elevs mål är ”Jag skall skriva så att mottagaren kan läsa” och ”Jag vill lära mig mer matematik till exempel vinklar”. Det finns i dokumentet rader för uppföljning och utvärdering. De kunskapsmål som tas upp handlar uteslutande om engelska, matematik och svenska. Inspektörerna bedömer att elevernas individuella utvecklingsplaner bör förbättras så att

läraren i den bland annat ges möjlighet att ge en skriftlig sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen i alla ämnen.

Skolans arbetsplan utgår från fyra prioriterade mål och utvecklingsområden. Dessa är ”KOMBO”, ”EQ - Kärlek Känns”, ”Barnkonventionen” och ”Utan timplan”.

Ett av skolans projekt är att flickor från gymnasieskolan i Eksjö kommer till Norrtullsskolan och medverkar under tekniklektioner för att på så sätt få skolans flickor intresserade av teknikämnet. Skolan prövar ”kill- o tjejgrupper” i idrott och hälsa som ett led i jämställdhet. Slöjdarna är valbara och det visar sig att fler pojkar än väntat är intresserade av textilslöjd. Lärarna arbetar medvetet och aktivt med genusperspektivet i projektet ”Kärlek känns”.

Många olika arbetssätt och arbetsformer förekom under inspektörernas lektionsbesök. En dag i veckan har man utedag. Den dagen kan innehålla till exempel fotboll och annan sport men också aktiviteter i naturen. Elever som vill kan stanna kvar på skolan efter dagens slut för att få hjälp med läxor.

Den svenska grundskolan är enligt läroplanen mål- och resultatstyrd. Norrtullsskolans elever skriver in sina mål i skoldagböcker och alla elever har samma mål för veckan. Elevernas sociala mål finns i deras portfoliopärmar. Lärarna har formulerat mål för matematik, engelska och svenska och håller på att förtydliga målen i övriga ämnen. De menar att de ännu inte är fullt uppdaterade i detta avseende. Eleverna känner inte till vilka övergripande mål som gäller. Lärarna sinsemellan talar mycket om mål men har inte överfört resonemanget till eleverna så att de förstår. Inspektörerna bedömer att detta bör vara ett område till förbättring.

Enligt grundskoleförordningen skall lärarna fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Vid läsårets första föräldramöte går läraren i vissa klasser igenom målen i läroplanen och man diskuterar tillsammans vilka mål eleverna skall uppnå under året. Under utvecklingssamtalen informeras föräldrarna om bland annat barnets kunskapsutveckling i olika ämnen. För att få fler ämnen synliga har skolan genomfört utvecklingssamtal ledda av lärare i slöjd, musik samt idrott och hälsa. Lärarna har under samtalen satt fokus på sina ämnen. Som föreberedelse för utvecklingssamtal kan föräldrarna och barn få hem ett formulär med frågor att diskutera och svara på. Under utvecklingssamtalen visar eleven sin portfolio. Den individuella utvecklingsplanen tas också upp.

Efter att alla utvecklingssamtal genomförts hålls så kallade barnkonferenser där varje elevs situation diskuteras. Konferenserna ger rektorn möjlighet att kontrollera att alla dokument till exempel åtgärdsprogram blir skrivna. Rektorn vill ha en helhetsbild om stödbehovet för att eventuellt omfördela resurser inom skolan. Protokoll förs vid barnkonferenserna.

Förskoleklassen består av 25 barn och dessa har två förskollärare samt en resursperson till sitt förfogande. Resurspersonen beror på att det i gruppen finns barn med språksvårigheter. Förskoleklassen har ofta teman. Exempel på teman är skogen, naturen, närmiljön och kretsloppet. Teman har man oftast tillsammans med grundskoleklassernas årskurs 1 till 4. Man arbetar med förberedande svenska och matematik. I detta arbete har leken stor betydelse. Lärarna tar i undervisningen tillvara sådant som spontant kommer från barnen. De sociala målen är viktigast. Barnen känner sig trygga när de börjar årskurs 1,

eftersom de känner miljön. Dessutom har skolan en fungerande fadder-verksamhet. Läraren i matematik och naturorienterande ämnen hjälper till i förskoleklassen vid utedagar.

Individanpassning och stöd

Elever i behov av stöd prioriteras på Norrtullskolan och alla elever i behov av stöd får det. I juni, då planeringen av kommande läsår sker, lägger man först schemat för elever i behov av särskilt stöd. Därefter planeras övrig verksamhet. Rektorn bedömde vid inspektionsbesöket att cirka 50 elever hade behov av särskilt stöd. Lärare och övriga personal identifierar elever i behov av stöd och tillsammans med föräldrar och elever utarbetas åtgärdsprogram. Elevvårdsöverläggningar sker cirka en gång per månad. Personer med specialkompetens utreder elever vid behov. Vid elevvårdskonferenserna bokförs allt i ett schema där ansvarig person och åtgärder för varje elev finns inskrivet.

Föräldrar till barn i behov av särskilt stöd är mycket nöjda med det stöd som skolan ger. Stödet sker till exempel genom att undervisningen organiseras i grupper med färre elever men också genom att specialpedagoger arbetar i klassrummet tillsammans med lärarna.

I årskurs 4 har man till exempel slagit samman två klasser så att gruppen består av 38 elever. Lärarna i denna klass arbetar flexibelt med grupperingar utifrån elevernas behov. I klassen finns två specialpedagoger tillsammans med annan pedagogisk personal. Ofta är klassen delad i mindre grupper och samma klass kan ha olika ämnen under samma arbetspass.

På skolan finns en särskild undervisningsgrupp kallad "KOMBO-gruppen" (kombinerad undervisningsmodell). Här kan elever som behöver lugn och ro undervisas längre eller kortare tid. I gruppen undervisas också utåtagerande elever och elever med olika diagnoser. Sammansättningen är inte beständig utan mycket flexibel och styrs utifrån elevernas behov. Eleverna som går i gruppen tillhör alltid sin klass. Föräldrar med barn i "KOMBO-gruppen" är mycket positiva till de resultat barnen åstadkommit efter placering där. Rektorn uppger att beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och för elever med anpassad studiegång sker på ett formellt riktigt sätt.

En elev skall enligt grundskoleförordningen få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. På Norrtullskolan ges ingen studiehandledning på modersmålet trots att det bedömts finnas tre elever som har behov av det. Norrtullskolans rektor har påtalat elevernas behov till den rektor som ansvarar för resurserna men inte fått respons. Att elever som har behov av studiehandledning på modersmålet inte får det bedömer inspektörerna som en brist.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Skolans rektor har utbildning som idrottslärare och har arbetat 15 år som rektor. Han har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Rektorn uppfattas av de intervjuade som en bra ledare för skolan och väl förtrogen med skolans dagliga verksamhet. Han prioriterar barn och elever i behov av stöd och är bra på att hitta funktionella lösningar på problem. Han är väl känd av eleverna och rör sig mycket ute i verksamheten.

Rektorn har en grundläggande struktur för läsåret där perioder för planering och utvärdering av skolans kvalitetsarbete finns inlagda. I det kontinuerliga

kvalitetsarbetet är representanter för personalen involverade. Inspektörerna bedömer att strukturen är väl inarbetad och känd samt borgar för en fortlöpande verksamhetsutveckling.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att genomförandet av verksamheten sker på ett mycket bra sätt. Speciellt vill inspektörerna lyfta fram skolans engagerade arbete för elever i behov av stöd. Inspektörerna bedömer vidare att skolan bedriver ett medvetet och omfattande pedagogiskt kvalitetsarbete.

I ett mål och resultatstyrt skolsystem är det av största vikt att elever görs medvetna om vilka övergripande mål som gäller. Detta bör därför vara ett område till förbättring.

Inspektörerna bedömer att elevernas individuella utvecklingsplaner bör förbättras så att läraren bland annat ges möjlighet att ge en skriftlig sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen i alla ämnen.

Att det vid inspektionen inte fanns en fungerande likabehandlingsplan ser inspektörerna som en brist.

En elev skall få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Att så inte sker bedömer inspektörerna som en brist.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Skolan deltar i försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan. Rektorn garanterar att eleverna minst får den undervisningen som de är berättigade till enligt skollagen. Han menar att eleverna får mer tid.

I skolan som helhet finns 20 elever som har annat modersmål än svenska. Av dessa får sex elever modersmålsundervisning. Information om modersmålsundervisning får alla föräldrar och på ett formulär kan de ange önskemål. Modersmålsundervisningen i kommunen administreras av en centralt placerad rektor, som också ansvarar för personalen. Orsaken till att alla som vill inte får modersmålsundervisning beror på att det detta år varit svårt att få tag på lärare i vissa språk.

Norrullskolan får kompetensutvecklingsmedel från ett EU finansierat projekt inom Växtkraft Mål 3. Pengarna går till jämställdhetsprojektet "Kärlek Känns". Projektet pågår till 2007. Lärare har genom projektet fått kompetensutveckling i till exempel pedagogiskt drama för att arbeta bättre med värdegrund och könsroller.

Skolans lärare har i stor utsträckning utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Det finns fyra specialpedagoger. Enligt Skolverkets statistik för 2005/06 var lärartätheten per 100 elever 6,3 för Norrtullskolan och i Eksjö kommun för samma period 7,8 och i riket som helhet 8,0. Enligt rektorns beräkningar var lärartätheten vid inspektionstillfället 7,33 lärare per 100 elever.

Skolan har god tillgång på moderna läromedel och eleverna är nöjda med det materiel som de använder. Det finns en datasal med 20 datorer samt en dator i varje klassrum. Dessa används alla dagar av elever i årskurserna 4 till 6. Skolbiblioteket är bra organiserat med många olika kategorier av böcker, eleverna har regelbundna besök i biblioteket. Inspektörerna bedömer att skolans läromedel överlag är av god kvalitet.

Skolans lokaler är av traditionell 1950-tals karaktär med långa korridorer och brist på grupprum för flexibelt och modernt lärande. Personalen har tagit vara på de utrymmen som finns för att bereda eleverna möjlighet att arbeta på olika sätt.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan har goda förutsättningarna att bedriva en bra verksamhet. Skolan har också god tillgång på bra läromedel.

Datum	Ort
2007-04-26	Lund

Anita Lindholm

Per Joel Jarlunger